L-ERBATAX-IL HADD MATUL IS-SENA (2018) IC-CKEJKNIN BISS JGHARFUH LIL KRISTU.

Contributed by Frans Galea
Saturday, 07 July 2018

Din
hija il- Liturgija ta' L-Erbatax il-Hadd matul is-Sena bi hsibijiet min Joe Rapa.

Min
se jag'raf jew jifhem lil Kristu bl-intelli!enza jew bir-rieda tieg'u? Kristu huwa misteru li 'add ma jista’
jg'arblu, imma l-Missier irid jg'arrafhulna bi Grazzja. Bi Grazzja jfisser b’rigal b’xejn, gratis,
bla ma jkun jist'oqqilna. Dan il-Misteru
ta’ Kristu, San Pawl isejja'lu l-Misteru tas-Salvazzjoni tag'na. F’wa'da mill-Ittri tieg'u, Pawlu jg'idilna li
l-Missier jixtieq jirrivelalna dan l-G'erf li jisboq kull g'erf tad-dinja li
ji!i mg'allem fl-iskejjel u fl-universitajiet.
G'ax hawn m’a'niex nitkellmu fuq xi karriera jew xog'ol, jew dottorat,
imma qed nitkellmu fuq il-&ajja nnifisha, an|i fuq &ajja g'al dejjem.

G'alhekk
huwa Alla li jrid iwettaq din il-bi a xog'ol stupenda fil-bniedem li jg'arqf
t-tifsir u l-wirt li hemm fil-Misteru tal-G'id ta’ Ibnu. Imma l-Ingli|i jg'idu:
“it-takes two to tango”! A'na rridu
nikkoperaw mal-Grazzja u g'alkemm il-Grazzja tal-g'arfien ta’ Kristu tinag'ta,
huma ftit li ja'tfuha u jag'mluha tag'hom.
U dawn il-ftit huma - kejknin.
Mhux qed nirreferu g'at-tfal fl-eta, imma g'al dawk li 'allew lil Alla
j ekkinhom, ine||ag'hom mill-kburija li kull bniedem g'andu, 'allewH jag'milhom
sempli i.

G'ax
il-Bibbja tg'idilna li Alla qisu l-fu''ari li jibda jag'!en appa tafal li
jkollu quddiemu fuq ir-rota tieg'u.
G'all-ewwel, naturalment, tkun bla sura u mimlija |rar u
mperfezzjonijiet o'ra. Bil-pa enzja
kollha hu jibda jnaqqiha u jnaddafha minn dan kollu, imbag'ad jibda jag'!ina,
jag'fasha, jibdlilna l-forma, sakemm irattabha.
Wara dan fuq ir-rota tieg'u jibda jdawwarha biex jag'tiha l-forma li
jixtieq hu, itawwalha jew ji atjaha, skont xi jkun irid jag'mel minnha. Fl-a''ar, jekk it-tafal ma jwebbisx rasu u ma
j'alli'x ja'dem, hu jag'mel minnu xi 'a!a 'afna 'afna sabi'a... xi va|un, xi
platt, jew xi !arra.

Hekk
dejjem 'adem Alla ma’ I|rael, il-poplu tieg'u, u g'adu ja'dem hekk sal-lum
mal-Knisja tieg'u, il-poplu !did li Hu kiseb bis-sa''a ta’ Ibnu. Hekk ja'dem
mieg'i u mieg'ek. Jipprova j ekkina u
jag'milna umli permezz tal-Kelma, tal-Grazzja li l-'in kollu tnixxi
mis-Sagramenti tal-Knisja, imma wkoll permezz tal-Istorja. Meta ng'idu permezz tal-Istorja nkunu qed
infissru permezz tas-Salib li kul'add g'andu.
M’hawnx bniedem fid-dinja li ma j!orrx Salib. G'all-pagan dan hu sa'ta, imma g'an-Nisrani
huwa Glorju| g'ax hu fis-Salib li a'na nindunaw Alla min hu. Li ma kienx g'as-Salib li jien g'andi u li
int g'andek, 'add minna ma jag'ti kas ta’ Alla; anzi na'sbu li a'na Alla u
m’g'andna b|onn 'add. Is-Salib huwa
tbatija, imma li ma kienx g'alih, 'add ma jkun jista’ j|omm bina. Illum is-so jeta qed tipprova ssolvi s-Salib,
issib soluzzjoni g'al kull tip ta’ tbatija.
Imma s-Salib jibqa’ ji!ri wara l-bniedem g'ax huwa dan li jag'ti sinsla
lil kull wie'ed minna. Hija t-tbatija li
timmaturana. Fuq kollox huwa s-Salib li
jurina li a'na m’a'niex Alla imma bnedmin dg'ajfa i|da ma'buba u li niswew
id-Demm g'a|i| ta’ Kristu.

L-Ewwel
Qari

Hawn
se niltaqg'u mal-Profeta E|ekjel, x’aktarx fl-ewwel dehra ta’ Alla li
kellu. Alla jibag'tu fuq missjoni fost
il-poplu imma jag'milhielu ara li dawn ma kinux se jilqg'u il-Kelma tieg'u
g'ax I|rael kien sar !ens rasu iebsa. Ma
kienx g'adu jfittex x’inhi r-rieda ta’ Alla g'alih. Kien nesa l-g'eruq tieg'u: li meta ma kien
jiswa xejn u kien ilsir fl-E!ittu, Alla da'al f’'ajtu b’g'e!ubijiet li baqg'u
ji!u rrakkontati u 'elishom minn hemm.
Naddaf l-Art Imweg'da mill-!nus li kienu ja'kmuha u tahielhom bi
Grazzja. Hu tahom djar li ma bnewx huma, bliet li ma waqqfux huma, si!ar
ta|-|ebbu! u dwieli li ma 'awlux huma u bjar ta’ ilma !ieri li ma 'affrux huma.

Imma

meta stanew b’dan kollu, il-poplu mtela bih innifsu u beda jimxi iktar fuq kif
jirra!una mo''u milli kif tg'idlu l-Kelma tal-Mulej. Dan
jikkonferma dak li g'idna qabel: jekk ma jidhirx is-Salib, il-bniedem
jisfratta. Dan mhux fuq livell
individwali biss imma fuq livell ta’ nazzjon ukoll. G'and poplu supperv u mkabbar bih innifsu,
Alla jibg'at lill-Profeta tieg'u. Anke
jekk kollu ta’ xejn, Hu xorta jibag'tulhom biex ikunu jafu li fosthom kien hemm
Profeta. Sakemm f’nofs il-poplu g'ad
hemm Profeta li jxandar, li j'abbar, li jitkellem bla ma jib|a’ fuq Alla, g'ad
hemm tama g'al dak il-poplu. Meta jg'ib
il-Profeta u tiskot il-profezija, u 'add aktar ma jibqa’ jsemmi lil Alla imma
kul'add jitkellem fuq l-ekonomija, id-drittijiet, il-politika, l-isports,
il-passatempi, allura it-tama tibda tg'ib g'al dik is-so jetà li taqbad it-triq
li qabdu tant so jetajiet qabilha fl-Istorja.
Tispi a msemmija f’xi ktieb u tg'ib hi wkoll.

Qari
mill-Ktieb tal-Profeta E|ekjel. 2, 2-5

F’dak
i|-|mien: da'al fija l-ispirtu u waqqafni fuq ri!lejja; u smajt x'kien
qieg'ed jg'idli. "O bniedem," qalli, "qieg'ed nibag'tek
g'and ulied I|rael, !ens ta' nies rashom iebsa, li rvellaw kontra tieg'i; dinbu
kontra tieg'i, huma u missirijiethom sa llum stess. Huma nies wi hom sfiq
u qalbhom iebsa; se nibag'tek g'andhom, biex tg'idilhom: 'Dan jg'id Sidi
l-Mulej', jisimg'u u
ma jisimg'ux - nies ta' ras iebsa huma - 'a jkunu jafu li hemm profeta
f'nofshom.

Salm
Responsorjali

L-E|ilju
f’Babilonja kienet esperjenza serja u qarsa g'all-poplu ta’ Alla. Wara li tilfu
l-gwerra ma’ Babilonja, 'afna mill-poplu !ew me'uda refu!jati ta’ bil-fors
fl-in'awi ta’ din il-belt kbira, l-iktar belt setag'na ta’ dak i|-|mien. T'allew fil-Palestina dawk biss li kienu
fqar, bdiewa u 'addiema tar-raba’.
In-nies li kienu influewenti, kif ukoll dawk tas-seng'a, l-aktar
il-'addieda li kienu perikolu|i g'ax kienu jag'mlu l-armi, dawn kollha !ew
e|iljati.

Dan
l-abbiss fl-Istorja ta’ I|rael se'' wara sensiela twila ta’ slaten '|iena u ta’
Profeti li kienu ji!u mmaqdra, middie'qa u 'afna minnhom maqtula. Ir-reli!jon
ta’ Jahweh kienet biss rit minn barra fit-Tempju, imma l-qalb tal-poplu kienet

simnet bil-!ibdiet tad-dinja. L-e|ilju
dam sebg'in sena u l-poplu qala’ l-permess jer!a’ lura lejn artu meta sar
sultan ta’ Babilonja,
iru. I|da billi
xi w'ud kienu qed ipappuha tajjeb f’Babilonja g'ax il-Lhud minn dejjem kienu
nies jinqalg'u g'an-negozju, dawn baqg'u ma marrux lura. Marru lura biss dawk li kienu ssaffew minn
din l-esperjenza u kienu j'ossuhom li kienu l-poplu ta’ Alla.

I|da
meta !ew lura sabu lil pajji|hom im'arbat, erusalemm u t-Tempju meqrudin, u
!nus barrannin li kienu jg'ammru flokhom fl-art. Dawn, naturalment, ma 'adux gost meta rawhom !ejjin
lura u komplew jag'mlu l-'ajja tal-Lhud iktar iebsa u jmaqdruhom u jwaqqg'uhom
g'a - ajt meta rawhom jippruvaw jer!g'u jibnu s-swar ta’ erusalemm u t-Tempju
ta’ Alla. Dan kollu sewa biex kompla j ekken lil dan il-poplu u jsir iktar
umli. Dan is-Salm inkiteb aktarx f’dawn
i|-|minijiet iebsa. Huwa Salm ta’ poplu
umli u m ekken li kien tilef il-glorja kollha li kellu qabel, imma li kien qed
ji!i msawwar fil-for!a tal-Istorja biex iwelled lill-Messija li kien qed
joqrob.

I|rael
huwa jien. I|rael huwa int. Din il-Kelma hi Kelma ta’ Alla u hi
misterju|a, ji!ifieri mhux sempli i “History” imma Kelma li sse'' u ter!a’
sse'' fil-'ajjiet tal-bnedmin. Alla
jinqeda bl-Istorja tag'na, bis-Salib tag'na biex jag'|aqna bih, mhux g'ax hu
kattiv, b'alma aktarx nissuspettaw meta nkunu g'addejjin minn xi nkwiet, imma
biex jag'milna art tajba, ma'duma, g'ammiela li fiha jinbet il-Qaddis,
l-Emanwel, dak li tassew jag'ti sens lil kollox.

Ritornell:
G'ajnejna lejn il-Mulej, sa ma j'enn g'alina.

Salm
123

Lejk nerfa' g'ajnejja,

int li tg'ammar fis-smewwiet.

Ara, b'al g'ajnejn il-qaddejja lejn id sidhom;

b'al g'ajnejn il-qaddejja lejn id sidtha;

hekk g'ajnejna lejn il-Mulej, Alla tag'na,

sa ma jkollu 'niena minna.

&enn g'alina, Mulej, 'enn g'alina,

g'ax mitmug'a sax-xaba' bit-tag'jir.

Mxebbg'a g'all-a''ar ru'na

bi|-|ebli' ta' l-g'onja, bit-tag'jir
tal-kburin.

It-Tieni Qari

Anke San Pawl sab is-Salib tqil u xtaq li Alla
jne''ihulu! Hu jiddiskrivi s-Salib
tieg'u b'ala “xewka f’!ismi, messa!!iera tax-xitan, biex toqg'od tniggi|ni”.
(v. 7). I|da ta’ Nisrani prim li kien hu
kellu d-dixxerniment, id-dawl fuq is-Salib tieg'u. Kien jaf li tant ir ieva Grazzji u g'erf u
g'arfien dwar Kristu ming'and Alla, li kien fa li li hu jitkabbar u jibda
jiddandan fuq l-o'rajn waqt li jibda ja'seb li hu xi 'a!a min'abba l-affarijiet
li, wara kollox, kien ir ieva b’xejn ming'and Alla.

Din hi d-differenza bejn in-Nisrani u l-pagan. G'all-pagan, it-tbatija hija sa'ta u bla
sens… g'alkemm minn dejjem kien hemm g'orrief fost il-pagani li bl-g'erf
tad-dinja rnexxielhom jifhmu li it-tbatija tibni, mhux tkisser lill-bniedem;
tag'tih sinsla; tag'tih personalità.
In-Nisrani jaf li jekk Alla jne''i idU minn fuqu hu jintilef. G'alhekk fis-Salib personali tieg'u huwa jara
r-riedni li bihom Alla jikkontrollah, jimmansah, jag'mlu umli u kejken. Meta mbag'ad in-Nisrani ji!bor il-frott
tal-'biberija tieg'u ma’ Alla, huwa jirringrazzja lill-Mulej g'as-Salib li tah,
g'all-Istorja li kitiblu. Il-Glorja
tan-Nisrani huwa li fil-qalba tas-Salib huwa jara l-Im'abba ta’ Alla. Ara ma jkunx hawn min ja'seb li dan hu
fa li!! Anzi, g'all-bniedem huwa
mpossibbli. Imma g'al Alla m’hawn xejn
li ma jistax ikun.

I|da s-Salib jag'ti ans lix-xitan biex ji!i
bl-inganni u t-tixwix tieg'u kontra Alla.

F’dan il-qari San Pawl jg'id li din ix-xewka li tqeg'ditlu f’!ismu,u li
a'na ma nafux x’inhi, kienet messa!!iera tax-xitan. Dan g'ax ix-xitan dejjem jaqbad it-tbatija
biex jg'idlek: “Ara kemm i'obbok Alla!
Ara x’bag'atlek! Dik Im'abba
eh! Alla nsiek! Alla mhux Im'abba. Anzi, Alla ma je|istix!” Dan g'addejna lkoll minnu.

In-Nisrani irid ikun im'ejji tajjeb minn Alla nnifsu
biex i|omm wieqaf meta jaslu fuqu dawn il-mumenti. Is-Salib huwa |mien li jg'addi. Hemm bidu u hemm tmiem. Anke jekk itul, kollox jg'addi. Alla biss jibqa’. U Alla huwa &ajja g'al dejjem g'alik jekk
bis-sa''a tieg'u to'ro! rebbie' u tibqa’ tafda.

Qari
mit-Tieni Ittra ta’ San Pawl Appostlu lill-Korintin. 12, 7-10

&uti:
Biex ma
mmurx nintefa' bija nnifsi min'abba fil-kobor tar-rivelazzjonijiet, tqeg'ditli
xewka f'!ismi, messa!!iera tax-Xitan, biex toqg'od tniggi|ni 'alli ma
nintefa'x. Fuq hekk
tliet darbiet tlabt il-Mulej biex hi titbieg'ed minni. I|da hu we!ibni:
"Bi||ejjed g'alik il-grazzja tieg'i; g'ax il-qawwa tieg'i tidher fl-aqwa
tag'ha fejn hemm id-dg'ajjef." G'alhekk nifta'ar minn qalbi l-aktar
bid-debbulizzi tieg'i biex il-qawwa ta' Kristu tg'ammar fija.

Mela bil-qalb kollha
nitg'axxaq bid-debbulizzi tieg'i, bit-tag'jir, bl-g'aks, il-persekuzzjonijiet,
bid-dwejjaq min'abba Kristu; g'ax meta nkun dg'ajjef, nkun qawwi.

Evan!elju

Il-qari
li smajna jg'id li t-tbatija tag'mlilna tajjeb g'ax turina kemm a'na
dg'ajfa. Imma mhux biss: turina wkoll li
Alla jag'mel l-g'e!ubijiet fid-dg'ajfa u bid-dg'ajfa. Kull bniedem huwa dg'ajjef, anke dawk li
g'andhom l-ikbar setg'a fid-dinja. Imma
'afna ja'bu d-dg'ufija tag'hom fil-kburija u s-suppervja tag'hom. Dan g'ax fi kburitu, il-bniedem ma jridx
jammetti li hu 'lejqa u mhux Alla, li hu dg'ajjef u mhux xi blata
|onqrija. Ilkoll g'andna minnu dan! Ilkoll nib|g'u li ninkixfu quddiem in-nies,
li 'addie'or jinduna li a'na |g'ar, wara kollox.

Il-bniedem
ta’ Alla hu dejjem sin ier; anzi jitg'axxaq juri d-dg'ufija tieg'u biex in-nies
ifa''ru lil Alla u mhux lilu jekk jag'mel xi 'a!a tajba. Din hija l-qalba tal-umiltà vera. B'al dik li wera wanni l-G'ammiedi meta qal:
“Jin'tie! li jikber Hu u ni kien jien!” (w. 3, 30). X’jiswielna li nikbru a'na
u ji kien Alla f’'ajjitna? Kulma
g'andna, dak kollu li nitkabbru bih huwa frug'a, du''an, bis-susa tal-mewt
fih. Kollox g'ad jispi a. G'andna manija kif nag'mlu alla
mill-'merijiet. Imsejken il-bniedem li ja'seb li hu xi 'a!a; kbira tkun
il-waqg'a tieg'u!

Hekk
'asbu n-nies ta’ Nazaret. Lil esù ma
stmawhx g'ax kien wie'ed minnhom u kienu jafu lil familtu. Ilkoll 'asbu li kienu aqwa! Kienu g'omja bil-kburija. Mag'hom Kristu ma wettaq xejn. G'omja kienu u
g'omja baqg'u. Telaqg'hom g'al ri'hom u mar ifittex nag'a! o'ra, nies umli
m'ejjijin biex jilqg'uH.

Versett:
Hallelujah. Il-Verb 'a l-!isem u g'ammar fostna, u ’l dawk li laqg'uh tahom
is-setg'a li jkunu wlied Alla.
Hallelujah.

Qari
mill-Evan!elju ta’ San Mark. 6, 1-6

F’dak
i|-|mien: esù telaq minn hemm u mar lejn pajji|u u d-dixxipli tieg'u marru
mieg'u. Meta wasal is-Sibt,
da'al jg'allem fis-sinagoga, u l-'afna li semg'uh bdew jistag'!bu u
jg'idu: "Mnejn kisbu dan kollu? U x'inhu dan l-g'erf li ng'atalu biex
sa'ansitra qeg'din isiru dawn l-g'e!ubijiet kbar b'idejh? Dan
m'huwiex il-mastrudaxxa bin Marija u 'u akbu u o|è u uda u Xmun? U 'utu
l-bniet m'humiex hawn mag'na?" U huma skandalizzaw ru'hom min'abba
fih.

Qalilhom esù:
"Ebda profeta ma hu bla !ie' jekk mhux f'pajji|u u fost qrabatu u f'daru
stess." U hemmhekk ma sata' jag'mel ebda miraklu, 'lief li
qieg'ed idejh fuq ftit morda u fejjaqhom; u baqa' mistag'!eb
bin-nuqqas ta' fidi tag'hom.